

Kysymyksiä ja vastauksia järjestämättömien saamisten käsittelyä koskevista lisäohjeista

1 Mikä on näiden lisäohjeiden tarkoitus, ja miten ne liittyvät aiemmin annettuihin järjestämättömien saamisten käsittelyohjeisiin?

Lisäohjeissa on valvojen määrällisiä odotuksia, joiden tarkoituksena on edistää järjestämättömiin saamisiin liittyvien arvonalennusten kirjaamista riittävän varhaisessa vaiheessa. Lisäohjeet täydentävät EKP:n maaliskuussa 2017 julkaisemia laajempia järjestämättömien saamisten käsittelyohjeita, joissa keskityttiin laadullisiin näkökohtiin.

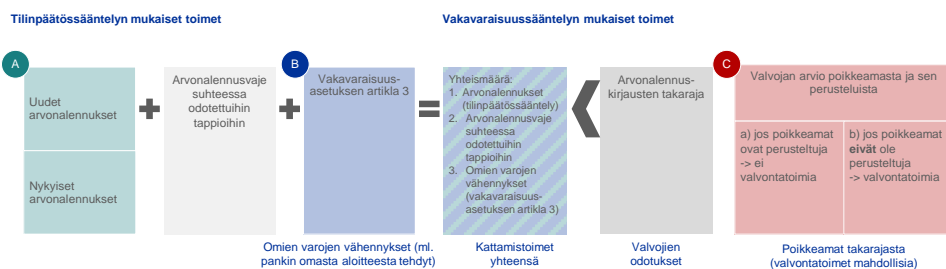
2 Mikä on lisäohjeiden soveltamisala, ja milloin ne tulevat voimaan?

Lisäohjeita sovelletaan kaikkiin merkittäviin luottolaitoksiin. Ohjeet eivät silti ole sitovia, mutta pankkien pitää perustella mahdolliset poikkeamat niistä. Ohjeiden noudattamatta jättäminen voi johtaa valvontatoimiin, jos poikkeamiselle ei ole riittäviä näyttöön pohjautuvia perusteita. Lisäohjeiden vakavaraisuusperusteiset vähimmäisodotukset koskevat kaikkia saamisia, jotka luokitellaan EPV:n määritelmän mukaisesti järjestämättömiksi 1.1.2018 tai sen jälkeen.

3 Miten lisäohjeet liittyvät tilinpäätössääntelyyn ja IFRS 9 -standardiin?

Lisäohjeiden mukaan pankit voivat täyttää arvonalennuskirjauksia koskevat valvojen vähimmäisodotukset myös tekemällä vakavaraisuusasetuksen¹ artiklan 3 mukaisia omien varojen vähennyksiä (vaihtoehtona tilinpäätössääntelyn mukaisille arvonalennuskirjauksille). Lisäohjeissa määriteltyjen vähimmäisodotusten täyttymisen arvioinnissa otetaan kuitenkin huomioon kaikki tilinpäätössääntelyn mukaiset arvonalennukset – myös mahdollinen varausten kasvu sen vuoksi, että tilinpäätös laaditaan ensimmäistä kertaa tammikuussa 2018 voimaan tulevan IFRS 9:n mukaan. Tällainen varausten kasvu ei kuitenkaan ole tuloslaskelman kannalta olennaista, ja siihen liittyvät pääomavaikutukset voidaan ottaa käyttöön asteittain.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista.

4 Millainen vaikutus arvonalennuksia koskevilla vähimmäisodotuksilla arvioidaan olevan, ja voiko tuloksena olla järjestämättömien saamisten myyntiryntäys? Onko vaikutuksia analysoitu maakohtaisesti?

Lisäohjeet koskevat ainoastaan uusia järjestämättömiä saamia. Vaikutus riippuu siis uusien järjestämättömien saamisten määrästä, joka on viime vuosina vähentynyt koko EU:ssa. Lisäksi ohjeet koskevat vain pankkeja, jotka eivät ole kattaneet vakuudettomia järjestämättömiä saamia kokonaan vielä kahden vuoden kuluttua tai vakuudellisia järjestämättömiä saamia vielä seitsemän vuoden kuluttua järjestämättömäksi luokittelusta. Järjestämättömien saamisten jälkimarkkinoiden kannalta on hyvä muistaa, että odotukset koskevat järjestämättömien saamisten nettomäärää eli määrää arvonalennusten soveltamisen jälkeen. Maaliskuussa 2017 julkaistuissa järjestämättömien saamisten käsittelyohjeissa näiden ongelmasaamisten myynti on mainittu yhtenä keinona vähentää runsaita järjestämättömiä saamia.

5 Miksi arvonalennuskirjausten takarajoja sovelletaan vain uusiin järjestämättömiin saamiin? Mitä muita lisätoimenpiteitä on suunnitteilla vanhojen järjestämättömien saamisten suhteen?

EKP kartoittaa yhteisten valvontaryhmien välityksellä merkittävien laitosten laatimien järjestämättömiä saamia koskevien vähentämisstrategioiden ja -tavoitteiden uskottavuutta ja kunnianhimoisuutta. Merkittävien laitosten taseissa olevien järjestämättömien saamisten kanta on vähentynyt vuodessa 950 miljardista eurosta (vuoden 2016 ensimmäinen neljännes) 865 miljardiin euroon (vuoden 2017 ensimmäinen neljännes). Valvojat seuraavat edelleen kunkin pankin edistymistä järjestämättömien saamisten vähentämisessä. EKP on myös hahmotellut vanhoja järjestämättömiä saamia koskevia lisätoimia, ja se esittelee ne tarvittavine siirtymäjärjestelyineen vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä.

6 Millainen vaikutus maaliskuussa 2017 julkaistuilla järjestämättömien saamisten käsittelyohjeilla on ollut?

Ohjeiden julkaisemisen jälkeen yhteiset valvontaryhmät ovat pitäneet aktiivisesti yhteyttä merkittäviin laitoksiin varmistaakseen, että nämä tunnistavat ja korjaavat mahdolliset puutteet ohjeiden noudattamisessa. Lisäksi useat pankit ovat tarttuneet järjestämättömien saamisten ongelmaan aiempaa aktiivisemmin tehostamalla sisäisiä järjestämättömien saamisten käsittelyvalmiuksiaan ja osaksi myös myymällä tai arvopaperistamalla näitä saamisia. Osa pankeista ei kuitenkaan ole vielä ryhtynyt riittävän kohdennettuihin ja kunnianhimoisiin toimiin runsaiden ongelmasaamisten vähentämiseksi.

7 Miten varmistetaan, että pankit noudattavat lisäohjeita?

Pankkien tulee ilmoittaa vähintään vuosittain, miten ne ovat noudattaneet ohjeissa määriteltyjä vakavaraisuusperusteisia vähimmäisodotuksia. Jos järjestämättömiä saamisia ei ole katettu odotusten mukaisesti, pankkien tulee perustella poikkeamat asianmukaisen näytön pohjalta. Mikäli perustelut eivät ole riittäviä, EKP harkitsee, tarvitaanko valvontatoimia.

8 Miten vähimmäisodotukset mitoitettiin?

Ohjeisiin kirjattujen vähimmäisodotusten mitoituksessa otettiin huomioon muun muassa valvonta-asiantuntijoiden näkemykset, arvonalennusten ja luottotappioiden kirjaamista koskevat kansainväliset käytännöt sekä kriisinratkaisumenettelyihin eri puolilla EU:ta tarvittava aika (ja siinä viime aikoina saavutettu edistys). EKP katsoo, että vähimmäisodotukset on kalibroitu varsin tasapainoisesti ja ne edistävät arvonalennusten kirjaamista järjestämättömistä saamisista jo varhaisessa vaiheessa.

9 Miten lisäohjeet kytkeytyvät EU:n laajuisiin toimiin järjestämättömien saamisten ongelman ratkaisemiseksi?

EU:ssa tunnustetaan yleisesti, että kaikkien osapuolten on toimittava yhdessä ja autettava eurooppalaisia pankkeja järjestämättömien saamisten vähentämisessä. EKP tekeekin asiassa tiivistä yhteistyötä muiden eurooppalaisten osapuolten kanssa.

10 Koskevatko lisäohjeet myös ulosmitattua omaisuutta?

Ulosmitattu omaisuus ei tällä hetkellä kuulu lisäohjeiden soveltamisalaan. EKP:n pankkivalvojat kuitenkin seuraavat ulosmitatun omaisuuden kehitystä tarkasti. Jos ilmenee, että ulosmittaaminen on ainoa pankkien käyttämä järjestämättömien saamisten vähentämiskeino mutta pankit eivät pysty hankkiutumaan eroon

ulosmitatusta omaisuudesta, odotettavissa on valvontatoimia. Järjestämättömien saamisten käsittelyohjeissa pankkeja kehoitetaan soveltamaan ulosmitatun omaisuuden arvostuksessa riittävää aliarvostusta.